

IMPACTUL
ASUPRA
MEDIULUI

II. Impactul asupra mediului

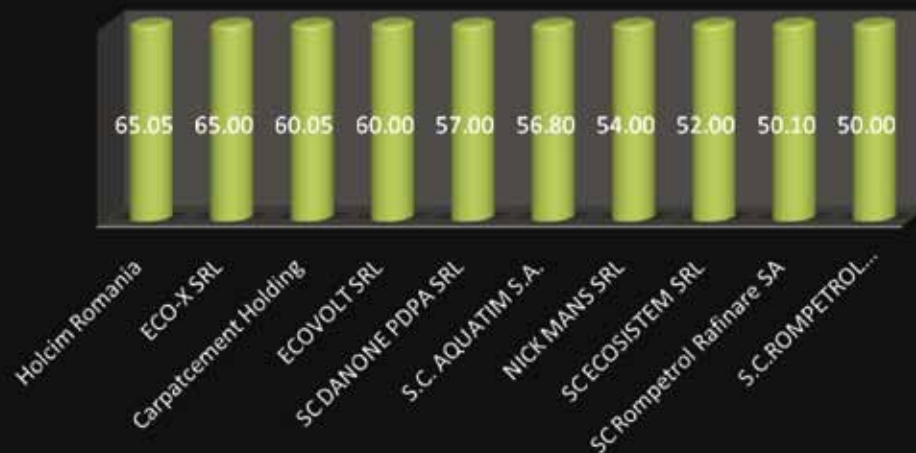
Politica de protecție a mediului este o componentă esențială a dezvoltării durabile și, în același timp, o condiție a integrării României în Uniunea Europeană.

Întrebările incluse în chestionarul Green Business Index au avut drept scop culegerea de informații pentru a identifica efectele activităților desfășurate de diverse companii asupra mediului înconjurător (aer, apă, sol, faună, vegetație), cât și asupra mediului social și economic al populației potențial afectate, modul în care aceste efecte sunt asumate, dar și demersurile făcute de societăți pentru a preveni și a reduce aceste efecte.

Pentru definirea termenilor GBI, conform **Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului:**

● **mediul:** reprezintă ansamblul de condiții și elemente naturale ale Terrei: aerul, apa, solul, subsolul, aspectele caracteristice ale peisajului, toate straturile atmosferice, toate materiile organice și anorganice, precum și ființele vii, sistemele naturale în interacțiune, cuprinzând elementele enumerate anterior, inclusiv unele valori materiale și spirituale, calitatea vieții și condițiile care pot influența bunăstarea și sănătatea omului.

Clasament GBI- Impactul asupra mediului

● **accident ecologic:** evenimentul produs ca urmare a unor neprevăzute: deversări/emisii de substanțe sau preparate periculoase/poluante, sub formă lichidă, solidă, gazoasă ori sub formă de vapori sau de energie, rezultate din desfășurarea unor activități antropice necontrolate/bruște, prin care se deteriorează ori se distrug ecosistemele naturale și antropice;

● **acte de reglementare:** avizele de mediu, avizul Natura 2000, acordul de mediu, acordul de import/export plante și/sau animale sălbatice non-CITES, permisul CITES, autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, acordul de import pentru organisme modificate genetic, autorizația integrată de mediu, autorizația privind activitățile cu organisme modificate genetic;

● **poluant:** orice substanță, preparat sub formă solidă, lichidă, gazoasă sau sub formă de vapori ori de energie, radiație electromagnetică, ionizantă, termică, fonică sau vibrații care, introduse în mediu, modifică echilibrul constituenților acestuia și al organismelor vii și aduce daune bunurilor materiale;

● **prejudiciu:** efectul cuantificabil în cost al daunelor asupra sănătății oamenilor, bunurilor sau mediului, provocat prin poluanți, activități dăunătoare ori dezastre;

● **resurse naturale:** totalitatea elementelor naturale ale mediului ce pot fi folosite în activitatea umană: resurse neregenerabile - minerale și combustibili fosili, regenerabile - apă, aer, sol, floră, faună sălbatică, inclusiv cele in-

puizabile - energie solară, eoliană, geotermală și a valurilor.

Performanța politicilor de evaluare a impactului asupra mediului este generată de:

● Realizarea periodică a auditurilor de mediu. Auditarea acoperă procesele de producție, stocarea materialelor, procedurile de funcționare și managementul de mediu și are ca scop să identifice posibilele efecte asupra mediului și răspunderile care derivă în acest sens.

Se pot realiza audituri specifice vizând deșeurile, apele uzate sau energia, pentru a evalua în detaliu gradul de conformare sau identifica oportunități pentru reducerea costurilor, a efectelor dăunătoare asupra mediului și a risipei de resurse.

La acest capitol, **58%** dintre respondenți au declarat că realizează în mod frecvent audituri de mediu/evaluări de impact, iar rezultatele acestora sunt implementate și integrate.

● Respectarea măsurilor impuse de legislația în vigoare pentru emisiile în aer, apă, sol și subsol, pentru limitarea zgomotului și vibrațiilor, pentru protecția biodiversității și sănătății umane.

93% dintre companiile participante au declarat că respectă limitele impuse de legislația în vigoare, în ceea ce privește emisiile în aer, apă, sol și subsol, și nu a fost înregistrată nicio abatere.

În ceea ce privește **protecția apelor**, cîrintele legislative Conform Legii 107/1996 - legea apelor cu toate completările sale:

Art. 9. - (1) Dreptul de folosință a apelor de suprafață sau subterane, inclusiv a celor arteziane, se stabilește prin autorizația de gospodărire a apelor și se exercită potrivit prevederilor legale.

Acest drept include și evacuarea, în resursele de apă, de ape uzate, ape din desecări ori drenaje, ape meteorice, ape de mină sau de zăcământ, după utilizare.

Art. 12. - (1) Utilizatorii de apă sunt obligați să economisească apa prin folosire judicioasă. De asemenea, au obligația să asigure întreținerea și repararea instalațiilor proprii și, după caz, a celor din sistemele de alimentare cu apă și canalizare.

Art. 15. - (1) Poluarea în orice mod a resurselor de apă este interzisă.

(2) Normele de calitate a resurselor de apă legate de funcțiunile apei se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea autorității publice centrale din domeniul apelor.

(3) Normele privind calitatea apei potabile, supravegherea, inspecția sanitară și monitorizarea calității apei potabile se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea autorității publice centrale din domeniul sănătății.

(31) Normele privind calitatea apelor utilizate pentru îmbăiere și referitoare la supravegherea, inspecția sanitară și controlul zonelor naturale utilizate pentru îmbăiere se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea autorității publice centrale din domeniul sănătății.

(4) Limitele de încărcare cu poluanți a apelor uzate evacuate în resursele de apă se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea autorității publice centrale din domeniul apelor și a autorității publice centrale din domeniul sănătății.

(5) Limitele de descărcare înscrise în avizul sau autorizația de gospodărire a apelor reprezintă limitele maxime admise, iar depășirea acestora este interzisă.

Art. 18. Utilizatorii de apă, amplasați pe teritoriul localităților sau pe platformele industriale, pot evacua apele uzate în rețelele de canalizare publică sau în cele ale platformelor industriale numai cu acceptul și cu respectarea condițiilor stabilite de deținătorul acestor rețele și numai dacă stațiile de epurare finală ale localităților sau platformelor industriale respective au profil tehnologic necesar și capacități disponibile. În toate cazurile este obligatorie preepurarea locală a apelor uzate provenite de la acești utilizatori.

Art. 86. Încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage răspunderea disciplinară, materială, civilă, contravențională sau penală, după caz.

Măsuri de protecție a resurselor de apă:

1. Doar două companii au recunoscut că respectă în general limitele impuse în domeniul apei, dar se mai înregistrează și abateri care se soldează cu amenzi (rar) unde cauzele care le-au generat au fost corectate imediat

2. 91% din unități respectă toate limitele (maxime admisibile) aplicabile/impuse conform legislației în vigoare privind impactul asupra apei, neînregistrând abateri și amenzi

3. 32% admit că nu fac investiții suplimentare pentru reducerea cantității de cantități/încărcături de efluenți emisii, dar că îndeplinesc condițiile impuse de autoritatea competentă pentru protecția mediului. În ciuda ciclului de criză

financiară, majoritatea declară realizarea de investiții suplimentare:

4. la 35% din respondenți reprezintă mai puțin 10% din totalul investițiilor realizate la nivelul unității

5. la 33% din respondenți investițiile suplimentare reprezintă peste 10% din totalul investițiilor realizate la nivelul unității

În ceea ce privește **protecția atmosferei**, cerințele legislative conform OUG 243/2000 privind protecția atmosferei cu toate modificările ulterioare, se menționează:

Art. 27. Desfășurarea activităților care constituie surse fixe de poluare pentru atmosferă este permisă numai cu acord și/sau autorizație de mediu eliberate în urma abordării integrate a impactului asupra mediului, conform reglementărilor legale în vigoare.

Art. 301. Titularii activităților care constituie surse fixe de poluare pentru atmosferă au următoarele obligații:

a) să participe la elaborarea programelor de reducere a emisiilor de poluanți în atmosferă, a programelor și planurilor de gestionare a calității aerului și să aplice obligațiile ce le revin prin acestea;

b) să se supună tuturor procedurilor și cerințelor legale care conduc la prevenirea, eliminarea sau reducerea impactului asupra aerului și asupra mediului;

c) să informeze și să se supună controlului autorităților competente, conform legislației în vigoare

Art. 40. Utilizatorii de surse mobile de poluare au obligația să asigure încadrarea în limitele de emisie stabilite pentru fiecare tip speci-

fic de sursă, precum și să le supună inspecțiilor tehnice, conform prevederilor legislației în vigoare.

Art. 46. Încălcarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență atrage răspunderea civilă, contravențională sau penală.

Măsuri privind reducerea emisiilor:

1. 98% din unități respectă toate limitele (maxime admisibile) aplicabile/impuse conform legislației în vigoare privind emisiile în aer, neînregistrând abateri și amenzi.

2. 30% admit că nu fac investiții suplimentare pentru reducerea cantității de emisii în atmosferă, față de investițiile realizate pentru îndeplinirea condițiilor impuse de autoritatea competentă pentru protecția mediului.

În ciuda ciclului de criză financiară, majoritatea covârșitoare declară realizarea de investiții suplimentare.

În ceea ce privește **protecția solului** conform OUG 195/2005 privind protecția mediului cu toate modificările sale ulterioare, trebuie avute în vedere următoarele:

Art. 65. Protecția solului, a subsolului și a ecosistemelor terestre, prin măsuri adecvate de gospodărire, conservare, organizare și amenajare a teritoriului, este obligatorie pentru toți deținătorii, cu orice titlu.

Art. 68. Deținătorii de terenuri, cu orice titlu, precum și orice persoană fizică sau juridică care desfășoară o activitate pe un teren, fără a avea un titlu juridic, au următoarele obligații:

- a)** să prevină, pe baza reglementărilor în domeniu, deteriorarea calității mediului geologic;
- b)** să asigure luarea măsurilor de salubritate a terenurilor neocupate productiv sau funcțional, în special a celor situate de-a lungul căilor de comunicații rutiere, feroviare și de navigație;
- c)** să respecte orice alte obligații prevăzute de reglementările legale în domeniu.

Măsuri de protecție a solului:

- 1.** 100% din unități respectă toate limitele (maxime admisibile) aplicabile/impuse conform legislației în vigoare privind impactul asupra solului/subsolului, neînregistrând abateri și amenzi. Pentru o companie aceasta este practica ultimilor 3 ani, iar pentru alta, având toată suprafața din incinta amplasamentului betonată, nu s-a considerat necesară monitorizarea solului.
- 2.** 40% admit ca nu fac investiții suplimentare pentru reducerea impactului asupra solului/subsolului, dar că îndeplinesc condițiile impuse de autoritatea competentă pentru protecția mediului. În ciuda crizei financiare, se declară realizarea de investiții suplimentare de tipul sisteme de drenaj a apei pluviale dotate cu separatoare de hidrocarburi la nivelul parcarilor, proceduri în caz de urgență și dotarea cu kituri în caz de accident.
- 3.** la 32% din respondenți reprezintă mai puțin 10% din totalul investițiilor realizate la nivelul unității
- 4.** la 28% din respondenți investițiile suplimentare reprezintă peste 10% din totalul investițiilor realizate la nivelul unității.

Nivelul de zgomot și de vibrații la limita incintei obiectivului și la cel mai apropiat receptor protejat, trebuie să se încadreze în cerințele STAS-ului 10009/88

Măsuri de reducere a zgomotului și vibrațiilor:

- 1.** 46,6% admit ca nu fac investiții suplimentare pentru reducerea impactului generat de zgomot, dar ca îndeplinesc condițiile impuse de autoritatea competentă pentru protecția mediului.

În ciuda crizei financiare, se declară realizarea de investiții suplimentare de tipul prevenirea/reducerea nivelului zgomotului, dotarea echipamentelor cu limitatoare de zgomot, existența unui program de monitorizare a zgomotului, realizarea de măsurători cu privire la expunerea la zgomotul ocupațional:

- 2.** la 34% din respondenți investițiile suplimentare reprezintă peste 10% din totalul investițiilor realizate la nivelul unității
- 3.** 100% din unități respectă toate limitele (maxime admisibile) aplicabile/impuse conform legislației în vigoare privind protecția împotriva vibrațiilor, neînregistrând abateri și amenzi.

În ceea ce privește nerespectarea limitelor impuse de actele de reglementare în vigoare atrag după o serie de sancțiuni fie bănești, fie prin ridicarea dreptului de a mai desfășura activitatea.

Totuși, în pofida acestui fapt, există și companii (un procent de 6% din cele care s-au în-

scris la Green Business Index la domeniu de evaluare a impactului asupra mediului) care încalcă aceste prevederi legislative.

● Implementarea unor măsuri suplimentare față de cele impuse de legislația în vigoare

Îmbucurător este faptul că există și companii care au adoptat măsuri suplimentare pentru protecția mediului fără eforturi semnificative în ciuda crizei economice ce a afectat activitatea societăților care activează pe piața românească.

Aceste societăți au dat astfel dovada că protecția mediului este într-adevăr o mare responsabilitate. Prin Green Business Index s-a scos la iveală într-o notă pozitivă acțiunile întreprinse de aceste societăți.

1. 43% dintre societățile înscrise la Green Business Index au afirmat că au făcut investiții suplimentare pentru protecția mediului (în cuantum de 10% din totalul investițiilor realizate la nivel de societate) față de cele impuse de legislația în vigoare

2. 38% au făcut investiții suplimentare pentru reducerea încărcăturii de efluenți față de cele impuse de legislația în vigoare

3. 28% au făcut investiții suplimentare pentru protecția solului și subsolului

4. 23% au făcut investiții suplimentare pentru protecția împotriva poluării fonice și a poluării cauzate de vibrații

Totodată, societățile care s-au înscris la Green Business Index au participat la o serie de acțiuni de voluntariat cum ar fi: plantarea de

copaci, îmbunătățirea calității spațiilor verzi, programe de reducere a amprentei de CO2 prin optimizarea transportului, creșterea gradului de reciclare a deșeurilor, reducerea consumului energetic și gestionarea ambalajelor pe piață.

● Gradul de conștientizare a personalului în ceea ce privește impactul asupra mediului

În implementarea și respectarea măsurilor pentru protecția mediului un rol important, după cum au declarat majoritatea societăților participante la Green Business Index 2010, l-a avut și programele de instruire la nivelul angajaților, aspectele acestor programe fiind pe deplin asumate de angajați.

Ca un exemplu pozitiv: 50% dintre respondenți au programe de instruire cu aspectele asumate de către angajați în ceea ce privește reducerea cantității de apă.

Așa cum a arătat Green Business Index, performanța în reducerea impactului asupra mediului nu a constat numai în constrângerea dată de legislația în vigoare, un aport important avându-l și responsabilitatea, implicarea angajaților societății până la cel mai înalt nivel și conștientizarea cu privire la beneficiile economice și sociale care pot decurge din încercarea de a asigura un mediu mai bun.

Cerințele cu privire la iluminatul nocturn (de exemplu iluminatul pentru siguranță/securitate) la nivelul unității.

Bune practici, în funcție de nevoile companiei:

1. sunt instalați senzori de lumină care închid și deschid automat iluminatul general
2. în perimetrul fabricii se folosesc surse de iluminat cu consum redus de energie
3. la nivelul unității au fost instalate sisteme de iluminare în conformitate cu cerințele normelor de sănătate și securitate în muncă
4. iluminare cu becuri economice sau led-uri monitorizate prin senzori.

Practici rele:

1. în magazine și în anumite sedii iluminatul nocturn este obligatoriu din motive de securitate
2. doar 25% din companii au realizat evaluarea impactului iluminatului asupra mediului și au implementat măsuri de reducere a consumului
3. 66% din companii nu au realizat evaluarea impactului iluminatului asupra mediului.

CÂȘTIGĂTORUL CATEGORIEI:

HOLCIM ROMÂNIA este câștigătoarea locului I la acest domeniu. Compania are 1.200 de angajați și este primul producător de ciment, betoane și agregate care a dezvoltat conceptul de stație ecologică de betoane pentru România.

Holcim (România) SA s-a angajat să promoveze, să mențină și să aplice o politică sănătoasă de mediu.

Dovada punerii în practică a acestui angajament este certificarea sistemului de management de mediu ISO 14001 pentru toate amplasamentele din țară. Este în permanentă căutare de noi soluții de protejare a mediului înconjurător și a investit sume considerabile în dezvoltarea de produse și procese ecologice.

Principalele sale obiective în domeniul protecției mediului sunt:

- Reducerea emisiilor atmosferice - prin controlul permanent al emisiilor, automatizarea proceselor, instalarea de filtre de praf moderne și arzătoare cu emisii scăzute de NOx.
- Furnizarea de produse ecologice - folosirea noilor tipuri de ciment compozit produs cu componente minerali de înaltă calitate ajută la reducerea emisiilor de dioxid de carbon și a consumului de energie, contribuind astfel la conservarea resurselor naturale de energie.
- Coprocesarea deșeurilor pentru a proteja resursele naturale - oferă servicii de mediu generatorilor de deșeuri, coprocesându-le și transformându-le în combustibili și materii prime alternative în procesul de fabricare a cimentului.

Această metodă, frecvent utilizată în lume pentru a trata deșeurile în condiții controlate și de totală siguranță, prezintă un triplu avantaj din punctul de vedere al protecției mediului înconjurător: eliminarea deșeurilor, conservarea resurselor naturale și reducerea emisiilor de gaze care ar rezulta dacă aceste deșeuri ar fi tratate prin depozitare sau incinerare în incineratoare consacrate.

Tehnologia utilizată respectă cele mai stricte standarde cu privire la protejarea mediului înconjurător și permite atât reducerea la zero a emisiilor de praf și a zgomotului, cât și reciclarea reziduurilor de beton proaspăt și re folosirea apei reziduale.

Față de investițiile realizate pentru îndeplinirea condițiilor impuse de autoritatea competentă pentru protecția mediului, Holcim România are în vedere și alte măsuri în vederea reducerii cantității de poluanți generate.

Investițiile suplimentare reprezintă peste 10% din totalul investițiilor realizate la nivelul unității.

